

Svet
Evropske unije

Bruselj, 17. september 2021
(OR. en)

11821/21

RECH 399
COMPET 631

DOPIS

Pošiljatelj: predsedstvo
Prejemnik: Odbor stalnih predstavnikov/Svet

Zadeva: *Priprava zasedanja Sveta za konkurenčnost 28. septembra 2021*
Upravljanje in izvajanje Evropskega raziskovalnega prostora
izmenjava mnenj

V prilogi vam pošiljamo dopis predsedstva o upravljanju in izvajanju Evropskega raziskovalnega prostora za izmenjavo mnenj na seji Sveta za konkurenčnost 28. septembra 2021.

Upravljanje in izvajanje Evropskega raziskovalnega prostora na nacionalni ravni

1. Novi evropski raziskovalni prostor (ERP)

Decembra 2020 je Svet opredelil „*novi ERP*“ kot prostor, ki je osredotočen na raziskovalce in raziskovalke, temelji na vrednotah ter je usmerjen k odličnosti in učinkom, v njem pa so raziskovalci in raziskovalke, znanje in tehnologija deležni podpore in lahko prosto krožijo. Ta „*novi ERP*“ naj bi temeljil na skupni odgovornosti, participaciji deležnikov ter državljanov in državljanek, opiral naj bi se na raznolikost in odlike evropskih raziskovalnih in inovacijskih ekosistemov ter se prilagajal glede na pametno naravnost, znotraj njega pa so za zagotavljanje odličnosti, privlačnosti in konkurenčne prednosti raziskovalnih in inovacijskih ekosistemov bistvene predvsem temeljne raziskave“.

Politično priznanje vloge, ki jo imajo raziskave in inovacije pri zagotavljanju trajnosti in odpornosti naših družb, se je med pandemijo COVID-19 ter pri izvajanju digitalnega in zelenega prehoda znatno povečalo. Znotraj novega ERP bi bilo treba uporabiti ta obnovljeni politični kapital in:

- zagotoviti, da ERP postane politični okvir za vključevanje raziskav in inovacij v ustrezne sektorske politike, tako pri njihovem oblikovanju kot pri izvajanju,
- dati večji poudarek izvajanju konkretnih ukrepov in iskanju rešitev na področju raziskav in inovacij,
- povečati politične zaveze in
- povezati obstoječe instrumente financiranja za doseganje skupnih ciljev programa politike.

Struktura upravljanja ERP je v fazi ustreznega preoblikovanja, da bi se omogočilo:

1. da Svet izpolni svoje obveznosti glede oblikovanja politik in strateškega usmerjanja;

2. da Evropska komisija svoje vire vključi v sooblikovanje potrebnih pobud ERP ter podporo in spremljanje njihovega izvajanja;
3. da države članice sooblikujejo in izvajajo pobude ERP ter prilagodijo svoje nacionalne ukrepe, naložbe in reforme tako, da bodo usmerjene v doseganje skupnih ciljev, in
4. da so deležniki že od samega začetka in v celotnem ciklu politike bolj sistematično vključeni.

Funkcionalnost in učinkovitost sta prednostni nalogi, zato se je treba posvetiti krepitvi odgovornosti in zavez vključenih akterjev. Upravljanje ERP bi moralo potekati v skladu z vlogami in procesi, določenimi v Pogodbi, pri čemer Svet deluje kot organ odločanja, določanja prednostnih nalog in usmerjanja politike ob upoštevanju predlogov in analiz, ki jih pripravi **Evropska komisija**. Za okrepitev tega procesa bi morale **države članice** in Komisija te pobude in poročila sooblikovati ob bolj sistematični udeležbi deležnikov ERP v okviru novega **forum** ERP. Forum ERP bi moral poleg olajševanja tega sooblikovanja spremljati tudi napredek pri doseganju skupnih ciljev. Poleg tega bi moral organ, katerega člani so generalni direktorji (Odbor za evropski raziskovalni prostor in inovacije – **ERAC**), med oblikovanjem, izvajanjem in ocenjevanjem ERP izpolnjevati strateško svetovalno funkcijo Sveta in Komisije in obenem svetovati o drugih relevantnih temah.

Da bi okrepili uresničevanje ciljev ERP na evropski in nacionalni ravni, bo vzpostavljen nov **sistem spremljanja**. Sestavljati bi ga morali predvsem:

- **spletna platforma politike ERP**, ki jo sestavljajo informacije o (1) ukrepih na ravni EU in nacionalni/regionalni ravni za izvajanje prednostnih nalog triletnega tekočega programa politike ERP ter (2) naložbah, reformah in dejavnostih na teh ravneh, ki podpirajo vsa načela in prednostna področja ERP;

- **pregled stanja ERP** za spremljanje napredka na vseh ravneh s kazalniki in kvalitativnimi analizami;
- dvostranski in večstranski **dialogi o politikah med državami članicami in Evropsko komisijo** v podporo izvajanju ERP.

2. Posledice za nacionalne uprave

EU in države članice si delijo pristojnosti na področju raziskav, ERP pa temelji na predpostavki, da se koristi za celotno evropsko okolje povečajo z bolj usklajenim in skupnim ukrepanjem.

Izvajanje prenovljenega upravljanja in spremljanja ERP na nacionalni ravni bi med drugim pomenilo:

- medsektorsko usklajevanje in posvetovanje z nacionalnimi deležniki med preučevanjem pobud, povezanih z ERP, ki ga opravi Svet;
- prostovoljno sodelovanje v okviru foruma ERP ali njegovih podskupin za oblikovanje in izvajanje izbranih ukrepov ERP;
- izmenjavo informacij o nacionalnih politikah, načrtih, programih, ukrepih, reformah in naložbah, povezanih z ERP, prek spletne platforme politike ERP;
- sodelovanje v političnem dialogu s Komisijo na podlagi njenega pregleda načrtov za ERP in njegovega izvajanja na nacionalni ravni.

3. Vprašanja za razpravo

1. Ali bo predlagano upravljanje zagotovilo zadostno politično odgovornost in zaveze držav članic? Kako bi lahko to še okrepili, predvsem na visoki politični ravni? Kakšna je vloga ministrskih konferenc in nacionalnih akcijskih načrtov ali načrtov za ERP v zvezi s tem?
  2. Kako in kako pogosto sodelujete ali načrtujete sodelovanje z organizacijami deležnikov na nacionalni ravni in kako bi lahko bolj sistematično vključili deležnike na ravni EU?
  3. Kako bi morale biti tretje države vključene v prihodnje upravljanje ERP in ali bi bilo treba v zvezi s tem razlikovati med državami, vključenimi v program Obzorje Evropa, in drugimi partnerskimi državami?
-